

ՆԱՅԱՍԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
NATIONAL
LIBRARY
OF ARMENIA

**Սույն ստեղծագործությունը հասանելի է
Հայաստանի ազգային գրադարանի
թվային շտեմարաններում՝ համաձայն
դրա իրավատիրոջ հետ կնքած
Համագործակցության պայմանագրի, և
կարող է օգտագործվել բացառապես
օրենքով նախատեսված կարգով՝
պահպանելով հեղինակի և իրավատիրոջ
հեղինակային իրավունքները**

Կարձեց Կարձեց
Դամբ
Կարձեց

SPURK

Թանկագին ընկերներ վիզեն Այվա-
գեանին ու Խաչիկ Հավարեանին...
յեղափոխական այն անմահ նահատակ-
ներուն, որոնք իրենց բոլր արիւնը
ծորեցին ի սպաս հայ ժողովուրդին
ու անոր արդար դատին:

Մեր երկու նահատակ ընկերները ա-
մէն ջանք կը թափէին, կազմակերպչա-
կան իրենց այլ առաքելութեանց գու-
գահեռ, սփռելու համար հայկական
յեղափոխական մշակոյթը եւ հայ ժո-
ղովուրդի պայքարի խօսքը:

Երախտագիտական որպէս նուագագոյն
պարտականութիւն, ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ
ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԸ կը վերահրատարակէ հե-
տեւեալ գրքոյկները, որոնց տպագր-
րական ու բաշխումի աշխատանքնե-
րուն իրենց սուղ ժամերը տրամադը-
րած էին նահատակները: -

- 1.- ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՅԸ ԵՒ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ
ԶԱՐԹՕՆՔԸ- արաբերէն, Գ. Տպագրու-
թիւն
- 2.- ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՄԵՐ
ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ԱՊԱԳԱՆ- ա-
րաբերէն, Գ. Տպագրութիւն
- 3.- ԿԱՆՔ ԵՒ ՊԻՏԻ ՄՆԱՆՔ՝ Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.
-հայերէն, Բ. Տպագրութիւն
- 4.- ՆԵՄԵՍԻՍԸ- հայերէն, Բ. Տպագրու-
թիւն
- 5.- ՀԱՅԵՐԸ ԱՆՑԵԱԼԻ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԻ ՄԻՋԵՒ-
արաբերէն, Բ. Տպագրութիւն
- 6.- ԵՐԵՒԱՆ՝ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԿՈՌՈԱՆ- հայերէն, Բ. Տպագրու -
թիւն
- 7.- ՀԱՅԵՐԸ ԱՆՑԵԱԼԻ ՈՒ ՆԵՐԿԱՅԻ ՄԻ -
ջԵՒ- հայերէն, Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
- 8.- ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՅԸ ԵՒ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ
ԶԱՐԹՕՆՔԸ- հայերէն, Բ. Տպագրու-
թիւն

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Նահատակ ղեկավար Յակոբ Յակոբեանին եւ հայ ազգային-ազատագրական ուղիին վրայ հերոսաբար ինկած բոլոր հայ նահատակներուն, որոնց բոլր արիւնով կը հիւսուի մեր ներկան պատմութիւնը:

„...Մենք նահատակներ ու վիրաւորներ կուտանք ոչ թէ հայ ժողովուրդի տէրն ու տիրականը դառնալու, այլ միմիայն հայ ժողովուրդի ազգային դատին յաջողութեան համար: Մեր վեհ նպատակն է ազատագրել մեր բռնագրաւեալ հողերը թրքական ֆաշիստ վարչակարգի ճիրաններէն: Որեւէ կազմակերպութիւն, խմբակցութիւն կամ միութիւն որ կը հաւատայ այս գծին, մենք մեր ամբողջ ուժով թիկունք կը կանգնինք անոր:”

ՆԱՀԱՏԱԿ ՂԵԿԱՎԱՐ
ՅԱԿՈԲ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

„Ես մաքրելով տասնեակ տարիների մոռացութեան փոշին, մեր դատը դրի մարդկութեան առաջ: Այս ոչ միայն արթնացրեց հայ ժողովուրդը, այլ եւ փաստեց նրան որ հայ դատի հարցով զբաղողները աշխատել էին նրան քնացնել...“

„Ես գիտէի որ անհատ մենակ մնալու չէի... քով-քովի գալով մի նպատակի ծառայելով, հայ անհատները միացան ու աւետեցին աշխարհին որ ծնունդ է առել Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը:”

Ծերունի հերոս Գուրգէն Եանիգեան

Սփիւռքահայ կեանքի յեղաշրջման երեւոյթներէն մին պարզող այս գրքոյկը կուգայ հաստատելու անհերքելի ճշմարտութիւն մը: Դրականութիւն մը անուրանալի՝ հայկական պահանջատիրական պայքարի անժամանցելիութեան եւ մասնաւորաբար զինեալ պայքարի կիրարկման արդարացիութեան:

Գրքոյկը կը մէկտեղէ Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի եւ անոր մղած զինեալ պայքարին շուրջ վկայութիւններ: Ամփոփ եւ ոչ-ամբողջական: Սակայն եւ բաւարար տեսնելու համար մեր ժողովուրդի սրբազան դատին առջեւ հիւսուած 60-ամեայ 'լուութեան պատ', ին փըլուզումը:

Զինեալ պայքարի սաստկացման հետ զուգահեռ այսօր 'լուութեան պատ', ը ոչ միայն կը խօսի, այլեւ կամայ-ակամայ կ'անդրադառնայ հայոց ցեղասպանութեան եւ հողային պահանջի իրողութեան:

Սոյն գրքոյկը պարփակող 2 յօդուածները, կարգ մը անձնաւորութիւններու վկայութիւնները, ինչպէս նաեւ մեծամասնութեամբ արեւմտեան եւ մինչեւ իսկ թրքական թերթերու անդրադարձները տեսնելէ ետք, գիտակից ու ողջմիտ որեւէ անհատ ինքնաբերաբար պիտի յանգի այն եզրակացութեան թէ՝

1- Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը-իր 8 տարուան բուռն պայքարով, 8 տարւան նահատակներով, 8 տարուան տքնաջան աշխատանքով-դարձած է գործնական թարգմանը՝ հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն վերատիրացման իղձերուն:

2- Հայ ազգային-ազատագրական պայքարի առաջնորդ, Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը դարձած է հայկական ներկայ իրականութիւնը: Իսկ հայ իրականութիւնը դարձած է Բանակ՝ գաղտնի իր բնոյթով եւ յայտնի իր հետապնդած նպատակով:

3- Զինեալ պայքարը (զուգորդուած քաղաքական ճիշդ գծի հետ) ոչ միայն անժամանցելի է, այլեւ հրամայական պահանջք, նամանաւանդ սփիւռքահայ ներկայ հանգրուանին:

4- 8 տարուան զինեալ պայքարը կը գտնուի յաջող ընթացքի մէջ, հայկական հարցը դուրս շարտելով փոշեծածկ արխիւներէն եւ դարձնելով զայն առօրեայ մտահոգութիւն, հայկական թէ միջազգային ծիրէն ներս:

Եւ...

՝՝Հայերուն դատ մը, զորս կրցան արծարծել հազուագիւտ կարողութեամբ եւ այն լեզուով որմէ կը հասկնայ այս դարս:՝՝

Ահաւասիկ հայկական զինեալ պայքարի արդարացիութեան եւ քաղաքական լուրջ աշխատանքի յաջողութեան վկայութիւն մը... խտացած՝ նախադասութեան մը ներս սահմաններէն ներս:

1-2-1988

(ԳԱՂՏՆԻ ԲԱՆԱԿԻՆ)

ՇՆՈՐՀԱՌՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ . . .

Սովորութիւն է տարին փակել մատնանշելով անցնող տարուան մեծագոյն դէմքը: Այսպէս, ամերիկեան շաբաթաթերթ մը 1981 տարուան անձնաւորութիւն հռչակեց Լեհաստանի Լեխ Վալեզան:

Եթէ ուզենք մենք ալ մեր Սփիւռքահայ իրականութեան մեծագոյն դէմքը կամ դէմքը մատնանշել, պիտի ըսենք թէ անիկա չեղաւ Ուիլիըմ Սարոյեանին մահը, ո՛չ ալ ՀԲԸՄ-ի Յորելենական հանդիսութիւնը, եւ ո՛չ՝ Հայութեան մասին լոյս տեսած իսկապէս շահեկան կարգ մը հրատարակութիւնները, ո՛չ ալ ամէն կարգի Պատգամաւորական ժողովները: 1981 տարուան կարկառուն դէմքը հանդիսացաւ Հայ Գաղտնի Բանակը:

Սր մը յանկարծ, ինքզինք «Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակ» կոչող կազմակերպութիւն մը մեր ուշադրութիւնը գրաւեց: Նա՛ր ամուսն էր, նորութի՛ւն էր. խումբ մը մարդիկ, ի գիմ կեանքի գերագոյն գոհադութեան, դուրս կուգային «քուղթէ շերեփ» հասկացողութենէն, կը հրաժարէին պատերում փակցուած գումատիպ գէմքեր գործածելէ:

Նա՛ր էին. հայր-մայր չունէին. հայկական իրականութենէն ներս, ուր, այսպէս ասած՝ «տերեւ անգամ չի շարժիր» առանց որ գիտցուի ո՛վ որո՞ւն պատկանիլը: Յանկարծ ուրեմն մեր պաշտպանողական (ու պահպանողական) ներքին ռազմագիծերուն մէջ UFO մը յայտնուեցաւ:

Այդ տղոց ո՞վ ըլլալուն, դէպի ո՞ւր ձգտելուն, վերջնական ի՞նչ գործօններով շարժելուն մասին սպասողական հարցականները՝ վերապահումներ ստեղծեցին մեր շուրջ:

Մեզմէ՞ էին, մեզմէ չէի՞ն...

Ո՞վ իմանար...

Ո՛չ ոք ուզեց որդեգրել գանձեմ. գանձեմ ճանչցող չգտնուեցա՛ւ:

ԱՅՍ Է

22-ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1982

«Փարի Մաչ» կը խօսի Հայ Գաղտնի Բանակի մասին:

Հը՛մ... կասկածելի էիմ: Մեր կազմակերպութիւններէն չըլլալով, վախ կար որ քշմամբիմ մուրր սագրամէն ըլլայիմ անոնք. չափելի գլուխներ, որոնց անսակարկ ոգին՝ գուցէ խաղի գար վարպետ հակառակորդին միրամներում մէջ...: Ոմանք յուսացին, թէ ժամանակը անոնց «հախէն կուգար»: Ժամանակը «հախէն» չեկաւ, այլ ամբաստանեց զանոնք, կազմաւորեց զանոնք: Ուրիշներ փորձեցին անտեսել զանոնք, չիշել զիրենք՝ մամուլի սիւնակներում մէջ. մեղքն լըռութեամբ դադարով: Բայց, անոնց ոյժը՝ խօսքի ոյժ չըլլալով, մեր լռութենէն չմեռան...

★ Հոս հոն՝ ցուցափեղկերու ապակիներ կոտրելով սկսած էին անոնք: Բայց հետզհետէ միջազգային ասպարէզներու վրայ ցուցաբերած անոնց վնասակարութիւնը եկաւ փաստելու, թէ լուրջ արմատ ունէին, թէ երեւոյթը՝ ժամանակաւոր չէր: Ամէն տարի քիչ մը աւելի մեծ քայլ առնելով, անոնք հետզհետէ եկան գրաւելու մախ հայկական կեանքի առաջաքմը, հուսկ մտան միջազգային լուսարձակներում տակ:

Ժամանակ մը, անոնք տեղ չունէին մեր իրականութեամբ մէջ: Այժմ, կարծէք մե՛նք տեղ պիտի չունենանք անոնց իրականութեամբ մէջ: Այնքան երկար ժամանակ անգործնական մնալէս, անոնց գործնական առաջի՛ն քայլերը խանդավառութիւն ստեղծեցին իրենց շուրջ:

Այսօր ալիք մը, խորունկ ու գերզօր յորձանք մը բարձրացած է Հայութեան ծոցէն, որ աւելելով ծովափերում վրայ մետուած կեդրոն ու պահածոյ կերակուրի պարպուած տուփեղէնները, քալած է դէպի մէկ կողմ լուսած Հայ Դատի մակը, գայն խելու իր վաթսուամեայ խրուսէն, իր մեկուսացումի աւազներէն, շալկելու ծփանուտ իր ջուրերում վրայ եւ գայն կրկին բերելու

դէպի ծով, դէպի մաւաթնում, պարզելու ամբառագաստները:

Բայց մինչեւ ո՛ր, մինչեւ ե՞րբ, ո՛վ գիտէ: Սակայն ամէ՛ն ոք գիտէ, թէ ծովափին խրած Հայ Դատի այդ մաւակը պիտի փնտնար արեւէն ու ամօքեւէն, պիտի քայլաշուկ օդէն ու ջուրէն, ոչի՛նչ ընելէն...:

★

Քանի որ մեզի համար ալ Նոր Տարի է, եկէ՛ք մազքանք մը ընենք այդ տղո՛ց յաջողութեամբ:

Չանոնք չեմ մանչնար եւ կարծեմ կարիք ալ չունիմ մանչնալու. մազքա՛նք այդ տղոց, որ մեզմէ են:

Մեզ մազքանքը թող ըլլայ կրկին.

★ Առաջին մազքանքս է, որ Հայ Գաղտնի Բանակը մշակէ եւ որդեգրէ *«մարդկան ծրարիք»* ը, ուր չըլլայ միա՛յն ահաբեկչութիւն. քանի ահաբեկչութիւնը իմ մանապարհ չէ, այլ մանապարհի համգրուա՛ն:

★ Որպէսզի մեր մանապարհը չմնայ կարճ արահետ, այլ դառնայ միջազգային մայրուղի, հա՛րկ է որ Պետութիւն մը ձեռք բերարէ: Ձեռք բերարո՞ղ Պետութիւնները կը սկսին վիտալ երբ շարժում մը յաջողութիւն արձանագրէ: Սակայն ձեռք բերարո՞ղ Պետութիւններէն ո՞րմէկը անկեղծութեա՛ն ձեռքն է. կա՞յ արդեօք այդպիսի ձեռք...: Երկրորդ մազքանքս այս է. *«եկե՛ղ ձեռքի հանդիպիք»*.

Հակառակ պարագային, գուցէ ամէ՛ն ինչ դառնայ վերսկսելի, եւ գուցէ ա՛լ աւելի անկարելի ու ահաւո՛ր պայմաններու տակ քան 1975 Յունուարի 20-ին, ծննդեան թուական Հայ Գաղտնի Բանակին:

Եթէ վերսկսիլ մնա՛յ...

Ա. Կ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

Քուէ յթեան 'ԱԼ-ԱՆՊԱ' օրաթերթ

ՀԱՅԵՐՈՒՆ ԴԱՏ

Հայերուն դատ մը, զորս կը ցան արծարծել հազուադիւտ կարողութեամբ եւ այն լեզուով որմէ կը հասկնայ այս դարս: Սկսան արտասահմանի մէջ թրքական թիրախներու հետապնդումով... հարուածեցին Գանատայի, Իտալիոյ,

Ամերիկայի եւ բնականաբար Թրանսսայի մէջ: Ետքը պայքարը փոխադրեցին թրքական հողերէն ներս եւ նոյնինքն մայրաքաղաքը, հայ դատը դարձնելու համար աւելի ուշագրաւ եւ հռչակաւոր:

‘‘Հ.Ա.Հ.Գ.Բ’’ եւ ‘‘ՕՐԼԻ’’ ինչպէս նաեւ այլ կազմակերպութիւններ մեծ յաղթանակ տարին այս մարզէն ներս: Նուազագոյնը արար աշխարհ հարց տուաւ. ո՞վ են հայերը, ինչ է իրենց դատը, ինչ է թուրքիոյ կապը ասոր հետ եւ այլ հարցեր:

Ինչ որ գիտենք հայոց մասին. անոնք կը բնակին Սովետական Հայաստանէն թուրքիոյ արեւելեան մասերը երկարող լեռնային շրջանը: Սովետական իրենց շրջանը ճանչցուած է որպէս Հայաստանի ընկերվարական Հանրապետութիւն... հիմնուած Պոլշեւիկեան Յեղափոխութեան օրերուն եւ ազգային հարցերու լուծման ծիրէն ներս:

Դատին հայկական արծարծման համաձայն, Համաշխարհային Առաջին Պատերազմին անոնք թուրքերու կողմէ ենթարկուած են ցեղասպանութեան: Պատճառը երկու ուժերու միջեւ իրենց գոյութիւնը: Ռուսիան՝ Թրանսսայի եւ Անգլիոյ դաշնակիցը. թուրքիան՝ գերմանացիներուն: Ռուսերու դրդումով հայերը ըմբոստացան թրքական իշխանութեան դէմ: Այս վերջինին կը մնար մաքրագործել հայերը: Փրկուելու համար՝ հայերը իրենք զիրենք գտան հեռանալու ստիպողութեան տակ: Ապաստան գտան Միջին Արեւելքի եւ եւրոպական տարբեր երկիրներու մէջ:

Այսօր, հայկական ազգայնականութիւնը կը բաղձայ հիմնել պետութիւն մը թուրքիոյ արեւելեան շրջանին մէջ, հոն հաստատելու համար իր ինքնութիւնը եւ հոն համախմբելու սփիւռքահայութիւնը:

Մինչեւ այսօր, թրքական իշխանութիւնները չեն փափաքիր լսել հայ ազգի բողոքը: Սակայն հայկական գործողութիւններու դէպի թուրքիա փոխադրումը եւ անոնց ուժեղացման կարելիութիւնը, որ անխուսափելի է, թուրքիոյ պիտի ստիպէ բանալ հայոց թղթածրարը:

Պատմութիւնը լի է նմանօրինակ փորձառութիւններով, որոնց ընթացքին ազգեր կարողացած են իրենց գոյութիւնը պարտադրել եւ իրենց իրաւունքները խլել:

ԱԹԹԱՅԷՊ ԻՔԼԻԼ

10-8-1982

անձնաորոշումներ

''Եթէ որեւէ մէկը ինձի հարց տայ թէ ի՞նչ է Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի գոյութեան իմաստը եւ գոյութեան արդարացիութիւնը, ես իրեն կը պատասխանեմ թէ Հ.Ա.Հ.Գ. Բանակին նպատակներն են պաշտպանել Հայ ժողովուրդի շահերը, միացնել Հայ ժողովուրդը եւ ազատագրել հայկական ընդհանրապէս հողերը թրքական ռաշիստ լուծէն: ''

Լիբանանցի յառաջդիմական
երեսփոխան

Զահէր էլ-Խաթիպ, 1981

''Հայկական հարցին մասին շատ քիչ տեղեկութիւն ունէի: Ռումբէն յետոյ, երբ Սպանիոյ փողոցներուն մէջ ուշքս կորսնցուցի, միաժամանակ կրկին ու կրկին հարց կուտայի ինքզինքիս - ո՞վ եւ ինչո՞ւ: Անվերջ նոյն հարցումները: 10 օր յետոյ, հիւանդանոցի մէջ տեսայ բոլոր թերթերու արձագանգները եւ առաջին անգամ էր, որ դէմ յանդիման գտնուեցայ Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակին հետ: Ծանօթացայ իրենց ծրագիրներուն: ''

Մատրիտի ''էլ Փուէպլօ'' օրաթերթի խմբագիր
գրագէտ Խոսէ Անթոնիօ Կիւրեբեան, 1982

„...Այսօր, այդ քարը նետելու միակ արժանաւորը Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակն է, որ անկաշառ, անկաշկանդ ու առանց որեւէ պայմանի իր նիւթականն ու փղիքականը սպաս դրած է իր հայրենի հողին ազատագրական պայքարին թրքական հողերու վրայ քիւրտ եւ թուրք յեղափոխականներով միասին:”

ՀԵԼՈՆ ԵՐԿԱԹ
 „ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆՈՂ” ամսաթերթ, Դեկտ. 1980

„...Պահ մը լռութիւն պահել է ետք, կը շարունակեմ.

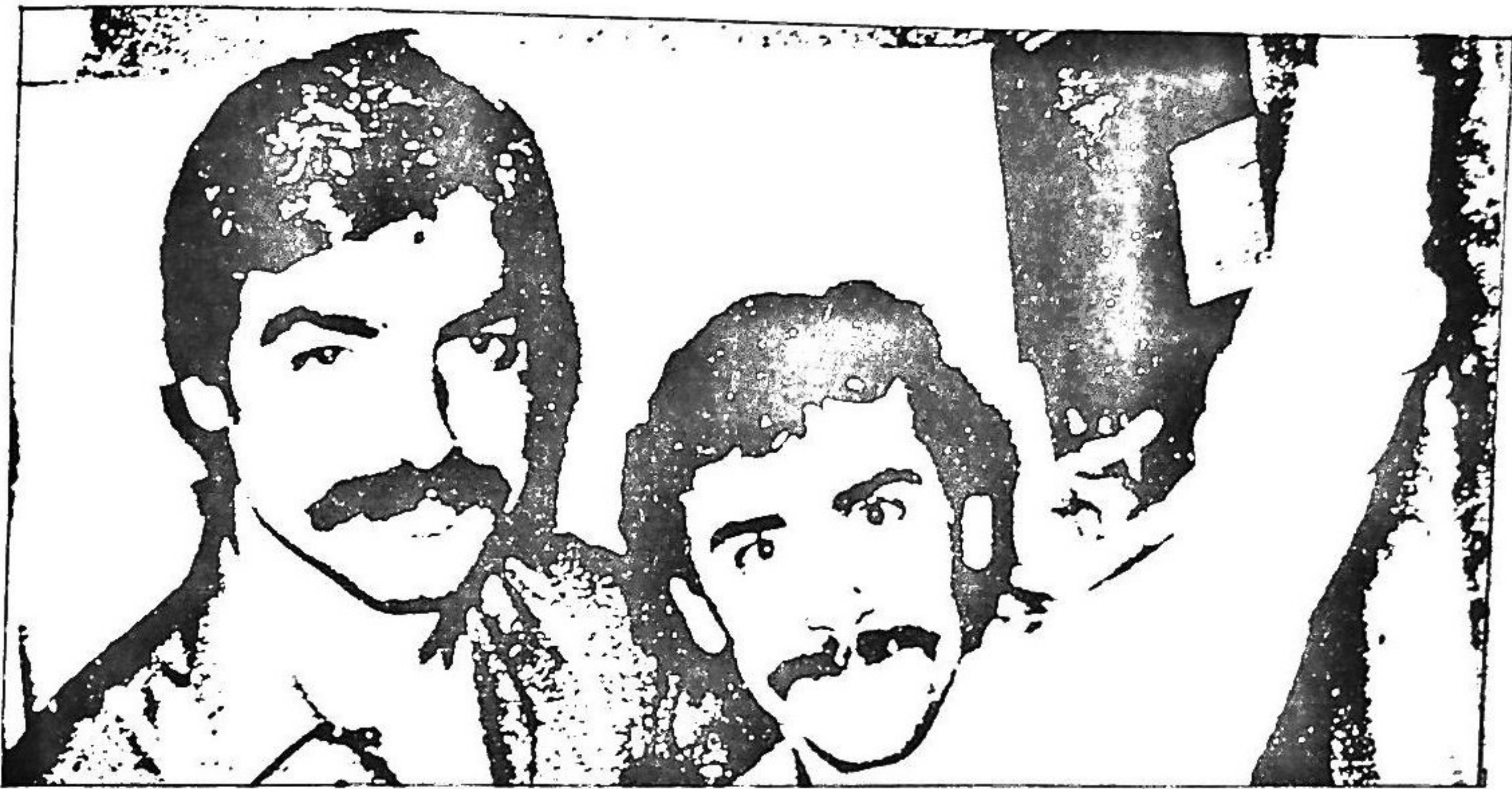
—Մեր դժբախտութիւնը այն է, որ հանրային կարծիքը մեզ չի հասկնար, եւ ձեք դատարանը այդ ուղղութեամբ ճիգ չըրաւ, ըսելու համար թէ ո՛վ է Մարտիրոսը, եւ ինչո՞ւ առաւ այս քայլը: Դուք զուգեցերիացի դատաւորի տեսանկիւնէն կը նայիք մեր Մեծ Աղէտին հետեւանքներուն, դէպքերուն եւ դէմքերուն, իսկ մեր երրորդ սերունդին՝ ինքնթերթը՝ իրենց տեսանկիւնէն: Դատաւարութեան ընթացքին ընդհանուր դատախազը շատ խիստ եղաւ հայերուս հանդէպ, —վիրաւորեց մեր զգացումները: Որպէս Պատուելի ես ներել գիտեմ, բայց չեմ կարծեր որ Հ.Ա.Հ.Գ. Բանակը • Պատուելիներէ բաղկացած ըլլալ...:

—Խոց հրդաւոր է այս Բանակը, կ'ըսէ նախագահը, — ովքե՞ր են, քանի հոգի են...:

—Գաղտնի Բանակին ո՞վ ըլլալը չեմ գիտեր, բայց տարիներէ ի վեր դատին լուծման սպասող Հայկական Յայտնի Բանակը մօտաւորապէս եօթը միլիոն ենք...:

„Ժընեւի դատաւարութենէն ետք՝ Մարտիրոս Ժամկոչեանի հետ”,

վեր. Յարութիւն Հելվաճեան

“... 1973-ին սկիզբ առած Հայկական յարձակումները, երէկուան արիւնոտ դէպքին հետ, իրենց գազաթնակէտին հասան: Անգարայի յարձակումը, հայ ահաբեկիչներու կողմէ թուրքիոյ մէջ կատարած առաջին գործողութիւնը հանդիսացաւ: Հայեր 9 տարուան մէջ 23 յարձակում գործեցին թուրք դիւանագէտներու եւ թրքական հաստատութիւններու դէմ եւ երէկուան գործողութեամբ, սպաննուած թուրք դիւանագէտներու թիւը հասաւ 28-ի, իսկ վիրաւորեալներունը՝ 69-ի: ԱՍԱՀԱ-ն առաջին անգամ ըլլալով թուրքիայէն ներս յարձակման անցաւ:”

Թրքական ‘‘Կիւնայտըն’’ օրաթերթ,
8-8-1982

‘‘ԱՍԱՀԱ-ն հիմնուեցաւ 1975-ին...: 7 տարուան մէջ պատրաստած իր 29 յարձակումներով նահատակ դարձուց թուրք պատասխանատուներ, ռմբակոծեց մեր դեսպանատուներն ու կեդրոնները: Հայկական ահաբեկչական կազմակերպութիւններու թուրքերու դէմ կատարած յարձակումներու մեծամասնութիւնը գործադրուեցաւ ԱՍԱՀԱ-ին կողմէ: ‘‘Հայկական կազմակերպութիւններու մէջ ամէնէն զօրաւորն է ԱՍԱՀԱ-ն: Հայկական այլ կազմակերպութիւններէն իր անկախութիւնը ծանուցող ԱՍԱՀԱ-ն հակա-կայսերապաշտական Հայաստանի մը հիմնումին համար պիտի մղէ յարատեւ պայքար...:”

Թրքական ‘‘Ճիւմհիւրիյէթ’’, 8-8-1982

‘‘Հայկական մեծագույն ահաբեկչական խումբ ԱՍԱՀԱ-ի-
Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակ - նպատակը ու-
րիշ բան չէ եթէ ոչ Արեւելեան Թուրքիայէն 6 նահանգներ
շերտել եւ անկախ պետութիւն մը հիմնել:’’

‘‘Ինթըրնեշնըլ հերըլտ թրիպիւն’’,
16-11-1982

Ստորագրութիւն՝ Թուսիատ-Թիւրք սանայիճիլէր
վէ իշ ատամլարը տերնիի

‘‘...Ներկայիս, այդ հոգւային պահանջները կը կրկնուին
Հայ ահաբեկիչներու կողմէ: Իսկ 1980-ին այդ խնդրին ձեւ մըն
ալ տրուած է եւ ԱՍԱՀԱ-ն յայտնած է որ Թուրքիայէն առնը-
ւելիք հողերը պիտի միացուին Խորհրդային Հայաստանին:’’

Դրքական ‘‘Մէյտան’’ ամսաթերթ, Դեկտ. 1982

Նախկին ծովակալ Սեզայի Օրքունթ

արաբական թերթեր

‘‘Հայ նոր սերունդի ծիրէն ներս կը յիշուի թէ Հայաս-
տանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակ անունով կազմակեր-
պութիւն մը հիմնուած է Պէյրութի մէջ, ուր տեղի է ունե-
ցած անոր առաջին մամլոյ ասուլիսը, անցեալ տարի: Բանբեր
Յակոբ Յակոբեան մամլոյ հանդիպումի մը ընթացքին նշեց թէ
կազմակերպութիւնը ծնած է 20-1-1975-ին... եւ սահմանեց
կազմակերպութեան ծննդեան պատճառը ‘‘որ տրամաբանական
պատասխանն էր Հայկական կուսակցութիւններու ցոյց տուած
անկարողութեան եւ միջազգային յարաբերութիւններու խաղե-
րու մէջ անոնց կորստեան մատնումին...’’

‘‘Ան-Նահար էլ-Արապի Ուալ - Տուալի’’,
22-28 -10-1979

‘‘ԱՍԱԼԱ բառը կը կազմուի Հայաստանի Ազատագրութեան
Հայ Գաղտնի Բանակի բառերուն սկզբնատառերէն: Մասնագէտներ
կ’ըսեն թէ այս Բանակը կը նմանի Իրլանտայի մէջ գտնուող
Գաղտնի Բանակին:’’

‘‘...Թուրքիան այս կազմակերպութեան թիւ մէկ թշնամին
կը նկատուի:’’

Քուէյթեան ‘‘Ալ-Քապաս’’ օրաթերթ, 16-2-1981

‘‘Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը ծնունդ
առաւ 1975-ին եւ կը կարծուի թէ կեդրոնը Պէյրութ է, ուր
շատ մը մամլոյ ասուլիսներ տուած է, որոնց վերջինը կատար-
ուեցաւ Բարիզի դէպքը ստանձնող Բանակի 4 անդամներուն կող-
մէ: Անոնք ըսին թէ կը յուսան Սովետական Հայաստանը յար-
ձակման խարիսխի վերածել:’’

‘‘Ալ-Շարք էլ-Աուսաթ’’, 2-4-1981

‘‘Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակին նպա-
տակն է հիմա աշխատիլ վերստանալու համար հայոց ճանջումը
իբրեւ ժողովուրդ, որ ունի հայրենիք թուրքիոյ մէջ եւ ինչ-
պէս կ’ըսեն հայ պատասխանատուները...: Ուրեմն այսպիսով
հայերը ունեցան բանակ մը պաշտպանողական բանակի մը նման...:
Հայ մարտիկները կը մարզուին կարգապահօրէն ու խստօրէն եւ
ամէն տեսակ զէնքերու վրայ:’’

Քուէյթեան ‘‘Ալ-Ռայ էլ-Աամ’’, 3-6-1981

‘‘Երբ Հ.Ա.Հ.Գ.Բ-ը ամբողջ աշխարհի տարածքին սաստկա-
ցուց թուրք դիւանագէտներու դէմ իր գործողութիւնները,
թուրք դիւանագէտ մը նշեց. ‘‘Հայկական հարց չունինք. եւ
չենք ուզեր ստեղծել այսպիսի հարց մը:’’ Սակայն վերջերս
Անգարայի գործողութիւնը փաստեց թէ հայկական հարցը իսկա-
պէս գոյութիւն ունի, եւ կարող է վնաս պատճառել թրքական
շահերուն, մինչեւ իսկ թուրքիոյ սրտին մէջ:’’

‘‘Ալ-Մաժալլա’’, շաբաթաթերթ, 21-27 -8-1982

‘‘ԱՍԱԼԱՒՆ (Հ.Ա.Հ.Գ.Բ.) զինուորական թեւն է հայ
ժողովուրդին...: Երբ արեւմտեան թղթակիցներէն մին յաջո-
ղեցաւ ծանօթանալ հայ կարգ մը երիտասարդներու, որոնք ի-
րենք զիրենք ներկայացուցին անդամ Հ.Ա.Հ.Գ.Բանակին, ի-
րենցմէ քաղեց հետեւեալ խօսքը. ‘‘...Կ’աշխատինք վերատի-
րանալ մեր հայրենիքին եւ ազատագրել զայն: Սովետական
Հայաստանը պէտք չունի ազատագրողի քանի ան ազատ հանրապե-
տութիւն մըն է, ուր հայերը կը վայելեն քաղաքացիական ա-
մէն իրաւունք...:

Ուրեմն մեր նպատակն է ազատագրել թրքահայաստանը...’’

‘‘Պայքարը տակաւին կը շարունակուի... սակայն մին-
չեւ երբ:

ԱՍԱԼԱՒՆ կը պատասխանէ .- Մինչեւ յաղթանակ:’’

‘‘Իլալ Ամամ’’ շաբաթաթերթ, 27-11-1981

‘‘Ո՞ւրկէ եկան այս հայերը... եւ ի՞նչ կ’ուզեն:

‘‘...Ձափազանցած չենք ըլլար եթէ ըսենք որ այս ժո-
ղովուրդը զոհն է 20-րդ դարու առաջին բնաջնջումին, եւ տը-
ւաւ աւելի քան 1,5 միլիոն նահատակներ:

‘‘Մարդկութեան, արդարութեան եւ իրաւունքներու բո-
լոր ըմբռնումներու... ստոր տրամաբանութեան դիմաց, անհրա-
ժեշտ էր ժողովուրդի տրամաբանութեան հակազդեցութիւնը...
ուստի համաշխարհային գետնի վրայ, ամէնուրեք ի յայտ ե-
կան յատուկ եւ զանազան տեսակի զինուորական գործողութիւն-
ներ՝ ընդդէմ թրքական հաստատութիւններու եւ շահերու...:

‘‘Հ.Ա.Հ.Գ.Բանակը ներկայիս հայկական ամէնէն զօրա-
ւոր, ամբողջական ու հայ ժողովուրդը ներկայացնող կազմա-
կերպութիւնն է ...’’

‘‘Ալ-Մա ուքէֆ էլ-Արապի’’, 14-12-1981

„...Ան կը գործէ տասնեակ երկիրներու մէջ ներառեալ Միացեալ Նահանգներ, բայց անոր գլխաւոր կեդրոնը անյայտ է, ինչպէս նաեւ անոր ղեկավարներուն անունները:

„Ան Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակն է:”

„Առաջնորդութեամբ կարծր Մարքսիստներու, անոր խմբակները ընտրուած են Հիբանանի, Ֆրանսայի եւ Միացեալ Նահանգներու միջին դասակարգի հայ ընտանիքներու զաւակներէն: Անոնց նպատակն է ստիպել թուրքիոյ որպէս զի Արեւելեան շրջանի մէկ հինգերորդ հողամասը յանձնէ ժամանակին հոն բռնակող հայերու...:

„Ինթըրնէշնըլ Հերըլտ Թրիպիւն”,

Յուլ. 24-25-1981

„...Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակին համասովետական գաղափարաբանութիւնն ալ հակադարձ է: Խումբը իբրեւ օրինական հայրենիք կը նկատէ Սովետական Հայաստանը եւ կը քաջալերէ ընդլայնել Սովետական Հայաստանի սահմանները թուրքիայէն” ազատագրուող” հողերով:”

„Լոս Անճելըս Թայմզ”,

Յուլիուլար 25-1981

„Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը... հայ ընդլայնեալ կազմակերպութիւններէն ամէնէն կարեւորն է: Կազմակերպութիւններ՝ որոնք կը պայքարին Անգարայի վարչակարգին դէմ:”

„Լը Մաթէն”, 5-8-1981

‘‘Ամէնէն գործօն խումբը (Հ.Ա.Հ.Գ. Բանակ), որ իր խա-
րիսխը հաստատած է Պէյրուի մէջ, ինքզինք վեր կ’առնէ իբ-
րեւ յեղափոխական աշխարհային շարժումի մը բաղկացուցիչ
մաս: Թուրքերը կը կասկածին, որ ռուսերը թիկունք կը կե-
նան անոր: Անոր հրապարակած ծրագիրը կը նախատեսէ սովե-
տական հողամասէն ժողովրդային տեղափոխութիւն մը կատարել
դէպի ‘‘ազատագրեալ Հայաստան’’...’’

‘‘ՏՀԻ Իքոնոմիստ’’, 6-12 փետր. 1982

‘‘Կազմակերպութեան կեդրոնը կը թուի ըլլալ Պէյրուի:
Յիրաւի իր ձեռքակալուած անդամներէն շատերը կը պատկանին
Պուրն համուտի կեթթոյին, Լիբանանի մայրաքաղաքի արուար-
ձանը, ուր կ’ապրին մօտաւորապէս 200 000 հայեր: Պէյրուի,
ուր կը յանգին միշտ ամէն բան գիտնալու, Հ.Ա.Հ.Գ.Բ-ը կը
մնայ խորհուրդ մը, Ոչինչ գիտեն իր ղեկավարներուն մասին...:
Հ.Ա.Հ.Գ.Բ-ի ծրագիրներէն է, նախ ազատագրել թրքական սահ-
մաններուն մէջ եղող հայկական հողերը:’’

Իտալական ‘‘Լէսփրէսօ’’ շաբաթաթերթ,
14-2-1982

‘‘Հակառակ անոր որ Տըմիէն Ժանրացաւ հայերու բազմատե-
սակ բռնութիւններէ խուսափելու անհրաժեշտութեան վրայ,
Անգարան նախարարին խօսքերը (Ապրիլ 24, 1982-ի առթիւ) կրնայ
նկատել քաջալերութիւն մը սփիւռքի հայութեան հակաթուրք
ահաբեկչական արարքներուն:’’

‘‘Մանաւանդ որ Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի
Բանակը (ԱՍԱԼԱ) նիկոսիայէն սփռուած հաղորդագրութեամբ մը
կոչ ըրաւ որ ամբողջ աշխարհի հայերը ‘‘սերտօրէն միանանք
աւելի զօրաւոր պայքարի մէջ, մինչեւ վերջնական յաղթանակ,
թուրքիոյ կողմէ բռնագրաւուած հողերու վերադարձը եւ ինքնա-
վար դառնալու իրաւունքի ապահովումը:’’

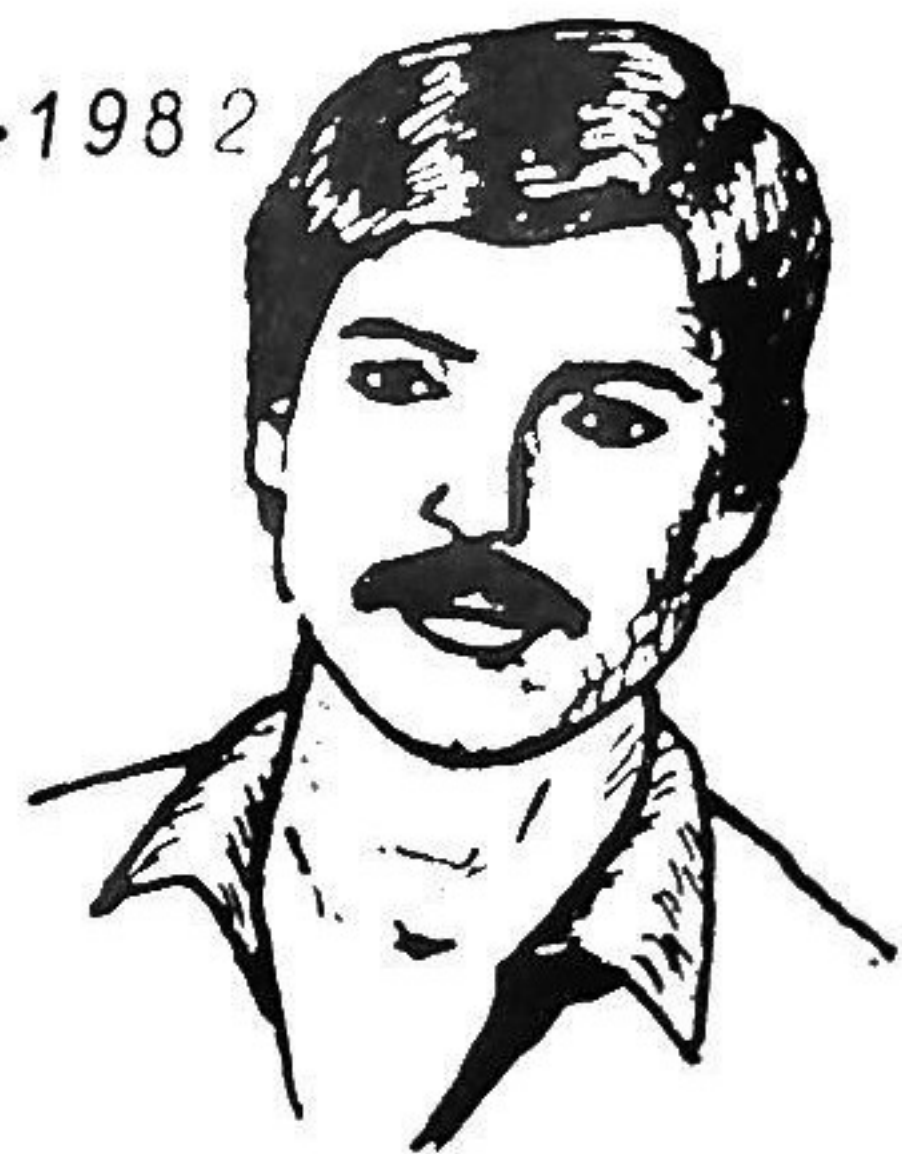
‘‘Լը Տըւուար’’, 26-4-1982

‘‘...Վերջերս թուրքիոյ ամենամեծ օդակայանին վրայ կատարուած յարձակում մը սարսափ եւ անվստահութիւն յառաջ բերաւ: Արագահարուածներով եւ ռումբերով կատարուած յարձա-

կումը ԱՍԱԼԱ-ի (Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակ) կողմէ, սպաննեց 9 անձեր եւ վիրաւորեց. 72 ուրիշներ:

‘‘1973-էն սկսեալ, ահաբեկչական արշաւ մը սկսած է ստիպելու համար թուրքիոյ ու ընդունի 1,5 միլիոն հայերու ջարդը, 1915-ի ցեղասպանութեան համար յանցաւոր նկատելով թուրքերը եւ ձեւով մը ստիպելով զանոնք ու հայերուն վերադարձնեն անոնցմէ գրաւուած հողերը:’’

‘‘Թորոնթօ Սթար’’, 22-8-1982

‘‘Օդակայանի սպաննիչները անդամ էին Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակին, մէկը այն ընդհատակեայ խմբակներէն որոնք կը ցանկան վրէժը առնել 1915-ին թուրքերու կողմէ աւելի քան 1 միլիոն հայերու ըսպանութեան: Թէպէտ հայեր ամբողջ սերունդներ խաղաղութեամբ կրած էին իրենց վիշտը, սակայն ահաբեկիչներ 1973-ին սկսան ձեռնարկել թուրք դիւանագէտներու սիսթեմաթիք սպանութեանց: Իրենց նպատակը թուրքերուն ստիպել ու ընդունին ցեղասպանութեան գործադրումը, հատուցում տան զոհերու ժառանգորդ սերունդներուն, ինքնավարութիւն շնորհեն թուրքիոյ հիւսիս-արեւելեան այն շրջաններուն ուր նախապէս կը բնակէին հայեր...’’

Ամերիկեան ‘‘Թայմ’’, 2 փետրեմբեր
23-8-1982

''Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի կողմէ
 թուրքիոյ նսէնպուա օդակայանի դէմ օգոստոսին կայացած էր-
 զրում (Կարին) Գործողութիւնը նշան մըն էր թէ Պէյրութի մէջ
 իր ղեկավարներէն Յակոբ Յակոբեանի նահատակութիւնը եւ իբ-
 րեւ գործողութիւններու խարխիւ չիբանանի կորուստը երբեք
 պիտի չկարենային արգելք հանդիսանալ անոր պայքարին:

''Տարուան մը մէջ, Հ.Ա.Հ.Գ. Բանակին լայն տարողու-
 թիւն ունեցող երկրորդ գործողութիւնն էր այս: Առաջինը
 անցեալ Սեպտեմբերի վաճառ Գործողութիւնն էր, երբ Գաղտնի
 Բանակը գրաւեց բարիզի թրքական ընդհանուր հիւպատոսարանը:
 Այս գործողութիւնը սկիզբ դրաւ նոր մեթոտի մը: Բանակը
 կեդրոնացաւ թրքական թիրախներու դէմ մեծ յարձակումներու
 վրայ...:

''Մօտիկ ապագային ուրեմն, հայկական գործողութիւն-
 ները պիտի շարունակուին ըլլալ վաճառ Կարին Գործողու-
 թիւններու սիստեմով: Արդէն, Հ.Ա.Հ.Գ. Բանակը ուխտած է
 թէ իր ուշադրութիւնը գլխաւորաբար պիտի կեդրոնացնէ թուր-
 քիոյ վրայ:

''Տը Միտըլ Իսթ'', Սեպտ. 1982

''...Միայն 1978-էն ի վեր է որ զարգացաւ հակաթրքա-
 կան զօրակոր արշաւ մը: Կ'ըսուի թէ անոր գլխաւոր նպատակն
 է թուրքիոյ ստիպել որ ընդունի... ցեղասպանութիւնը:

''Յարձակումներու ետին կը կանգնի Հայաստանի Ազա-
 տագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը, որ ծայրայեղ ձախակողմեան
 մարմին մըն է: Ան կը համագործակցի թուրք եւ քիւրտ յեղա-
 փոխականներու հետ եւ կը տեսնէ թէ իր պայքարը անբաժան մէկ
 մասնիկն է համաշխարհային յեղափոխութեան:

''Կասկածի տակ է որ թուրքիան գէթ այսօր ունենայ
 բարոյական խիզախութիւն, կատարելու համար խորհրդանշական
 ժեսթ մը, ընդունելով ''Իթիհատ''ի ցեղասպանութիւնը:

''Սակայն վստահ որ հայկական արշաւը պիտի շարունակ-
 ւի մինչեւ որ թուրքիան ճանչնայ հայոց ցեղասպանութիւնը:

Իսլամական ''Արապիա'' անգլիատառ ամսաթերթ
 Հոկտեմբեր - 1982-

պատմական վան գործողություն 1981

պատմական կարին գործողություն 1982

շապին գարահիսար գործողություն 1983

''...Արեւմուտքի մէջ, Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը ուխտած է վրէժը առնել 1915-ի ցեղասպանութեան:

Մինչեւ այսօր, 1978-էն ի վեր, զգեստնուած են 20 թուրք դիւանագէտներ արտասահմանի մէջ եւ 100-է աւելի յարձակումներ կատարուած թրքական դեսպանատուներու, շահերու եւ հաստատութիւններու դէմ...:

''Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանի նայող, Արարատի ձիւնածածկ գագաթները, հայոց զայրոյթի աղբիւրն են ընդդէմ թուրքիոյ եւ ազգային զգացումներու բնօրրանը: Արարատի գագաթները յաւերժօրէն կը յիշեցնեն 1915-ի կոտորածը:

''Երեւանցի մը, օտար խումբ մը զբօսաշրջիկներու յայտնեց. ''Արարատ լեռը մշտապէս կը յիշեցնէ թէ ցեղասպանութեան վերջը անմոռաց պիտի մնայ յաւիտեան... Հայ ժողովուրդը երբեք չի մոռնար եւ չի ներեր:

Լիբնանեան ''Ալ-Շարք'' օրաթերթ, 5-11-1982

Համաշխարհային ''Ռէօյթըր'' լրատուական գործակալութիւն

''...Հայկական ահաբեկչութեան ետեւ շատ աւելի կարեւոր եւ սարսափելի նպատակներ գոյութիւն ունին: Այս նպատակներուն՝ գլխաւորն է Հայաստան կոչուած հողերը, ուր թէեւ շատ քիչ թիւով հայեր կը բնակին, սակայն ուր գոյութիւն ունին մինչեւ Պարսից Ծոցի շրջանը հասնող օդանւային թռիչքներու յարմար օդակայաններ:

Իսկ յաճախ շատ յստակ կերպով ալ կ'ըսուի թէ Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի նպատակն է ազատագրուած հողերը ՆԱԹՕ-յէն փրցնել եւ կցել Սովետական Հայաստանին:

Ամերիկայի Նախկին Նախագահ Ճիմի Բարթըրի խորհրդական Տոքթ. Փոլ Հենցէ, նոյեմբեր 1982

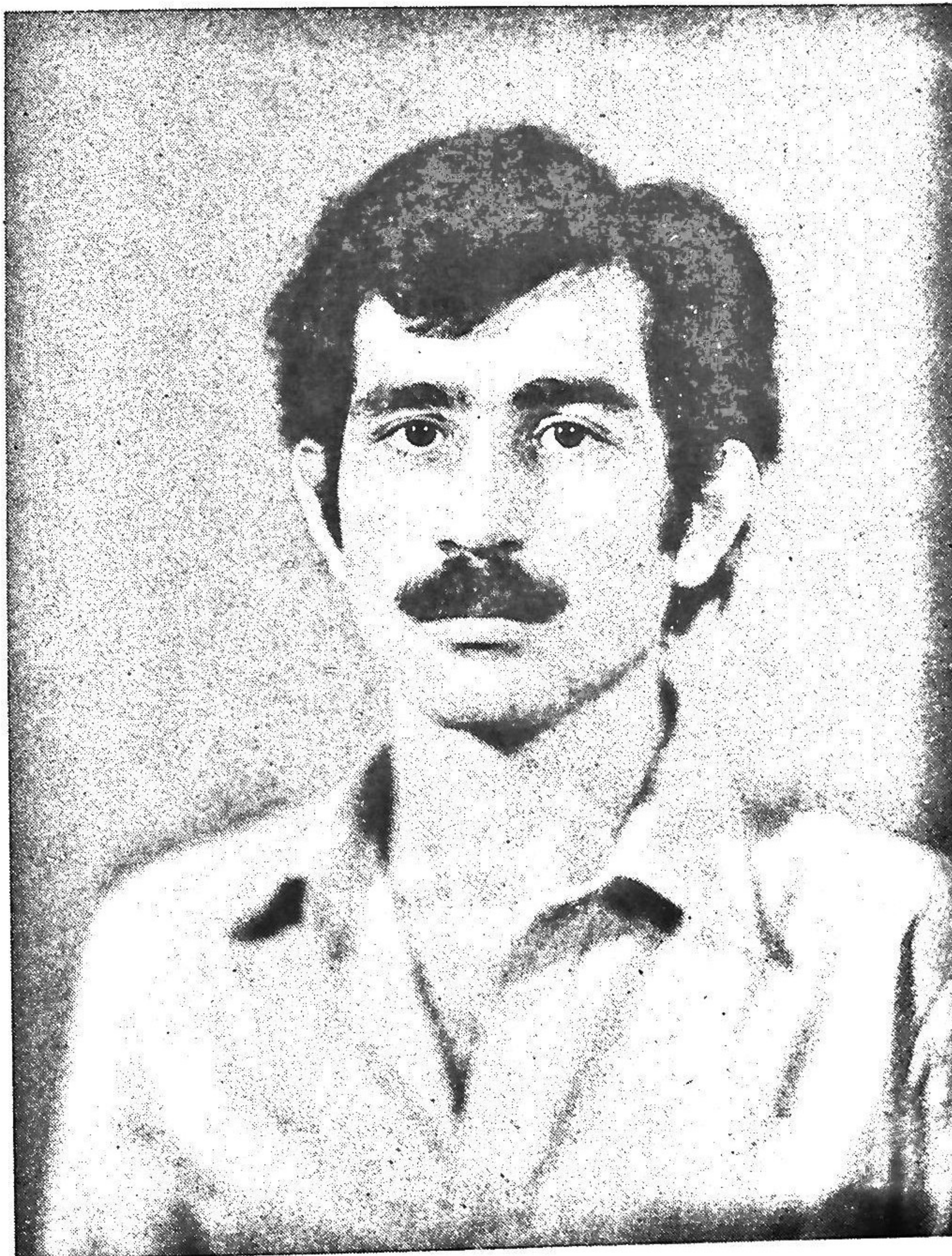
''Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի նպատակն է պայքարիլ թուրքիոյ սահմաններուն մէջ գտնուող Հայաստանի անկախութեան համար: Բայց շատ մը իր ղեկավարներէն կը նախընտրեն թրքահայաստանի միացումը Սովետական Հայաստանին: ''

''Քոնֆիտէնշըլ - Ֆորէյն Ռիփորթ'', 11-2-1981

''Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակը աշխարհի ամէնէն գործունեայ ահաբեկչական խմբաւորումներէն մէկն է: Մինչեւ այսօր անյայտ է անոր կեդրոնը, ինչպէս նաեւ անծանօթ է անոր անդամներու ինքնութիւնը: Սակայն ան աշխարհի մէջ մեծ թիւով ահաբեկչական գործողութիւններու պատասխանատուութիւնն է ստանձնած: Ինչ որ ծանօթ է այն՝ որ այս Բանակը կազմուած է Լիբանանի եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու հայկական միջին դասակարգերէն...: ''

''Իսրայէլ եւն. Պաշտպանողական Բանակ''ի պաշտօնական բանբերի հրապարակած վաւերացումներէն

SPURK

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՅ ԳԱՂՏՆԻ ԲԱՆԱԿԻ

SPURK